

Maakuntavaltuuston vaalilautakunnan vaali toimikaudeksi 2025-2029

Maakuntahallitus 16.06.2025

106/00.00.00.01/2025

Valmistelija

Susanna Kaskinen
puh.+358 40 682 5819
susanna.kaskinen@ekarjala.fi

Hallintosäännön 90 §:n mukaan maakuntavaltuusto valitsee toimikaudekseen suhteellisten vaalien toimittamista varten vaalilautakunnan. Lautakunnassa on kolme (3) jäsentä ja kullakin henkilökohtainen varajäsen.

Maakuntavaltuusto valitsee jäseniksi valituista lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Lautakunnan sihteerinä toimii valtuuston pöytäkirjanpitäjä, jollei valtuusto toisin päättä.

Kuntalain 58 § 3 momentin mukaan *kuntayhtymän muiden kuin 1 momentissa tarkoitettujen toimielinten kokoonpano on sovitettava sellaiseksi, että se vastaa jäsenkuntien valtuustoissa edustettuina olevien eri ryhmien kuntavaaleissa saamaa ääniosuutta kuntayhtymän alueella vaalilaissa säädetyn suhteellisuusperiaatteen mukaisesti.*

Kuntalain 105:n § mukaan:

Vaalissa tulevat valituiksi se henkilö tai ne henkilöt, jotka ovat saaneet eniten ääniä.

Luottamushenkilöiden vaali toimitetaan suhteellisena, jos sitä vaatii läsnä olevista toimielimen jäsenistä vähintään määrä, joka saadaan jakamalla läsnä olevien lukumäärä valittavien lukumäärällä lisättynä yhdellä. Jos osamääräksi tulee murtoluku, se korotetaan lähinnä ylempään kokonaislukuun.

Varajäsenet valitaan samassa vaalissa kuin varsinaiset jäsenet. Jos varajäsenet ovat henkilökohtaisia, ehdokkaat on hyväksyttävä ennen vaalia ja ehdokkaana tulee olla sekä varsinainen jäsen että tämän varajäsen. Jos varajäsenet eivät ole henkilökohtaisia, valituiksi tulevat varsinaisiksi jäseniksi valittujen jälkeen seuraavaksi eniten ääniä tai korkeimmat vertausluvut saaneet ehdokkaat.

Suhteellista vaalia toimitettaessa sovelletaan, mitä kuntavaaleista vaalilaissa säädetään. Lisäksi valtuusto voi antaa määräyksiä vaalin toimittamisesta. Suhteellinen vaali ja vaadittaessa myös enemmistövaali on toimitettava suljetuin lipuin. Äänten mennessä tasan ratkaisee arpa.

Vaali voidaan toimittaa suljetuin lipuin sähköisessä kokouksessa vain, jos vaalisalaisuus on turvattu.

Jos vaali vaaditaan toimitettavaksi suhteellista vaalitapaa noudattaen, puheenjohtajan tehtävänä on todeta, onko suhteellisen vaalin vaatijoita

riittävästi. Jos esim. kaikki maakuntavaltuuston 27 jäsentä/varajäsentä ovat paikalla ja valitaan kolme jäsentä, jaetaan 27 neljällä (3+1), jolloin osamääräksi tulee 6,75. Osamäärä pyöristetään lähimpään ylempään kokonaislukuun. Suhteellinen vaali on siis toimitettava, jos vähintään 7 maakuntavaltuuston jäsentä/varajäsentä sitä vaatii.

Vaalipäätös voi olla yksimielinen, jolloin varsinaiseen vaalitoimitukseen ei tarvitse lainkaan ryhtyä.

Tarkempia määräyksiä suhteellisen vaalin toimittamisesta on hallintosäännön XI luvussa.

Vaalilautakuntaa valittaessa on lisäksi otettava huomioon tasa-arvolain 4a § 1:

Valtion komiteoissa, neuvottelukunnissa ja muissa vastaavissa toimielimissä, hyvinvointialueen, hyvinvointiyhtymän ja hyvinvointialueiden välisen yhteistoiminnan toimielimissä sekä kunnallisissa ja kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä, lukuun ottamatta aluevaltuustoja ja kunnanvaltuustoja, tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisestä syystä muuta johdu.

Tasa-arvovaatimus koskee erikseen varsinaisia ja varajäseniä eli kiintiön on toteuduttava sekä varsinaisten että varajäsenten kohdalla. Varsinaisen jäsenen ja hänen henkilökohtaisen varajäsenensä ei kuitenkaan tarvitse olla samaa sukupuolta.

Jos toimielimen kokoonpano vaalin jälkeen ei vastaa lain vaatimuksia, vaali on toimitettava uudelleen.

Kolmejäsenisessä toimielimessä kiintiö ei voi toteutua, vaan yksi toisen sukupuolen edustaja on riittävä.

Suhteellisuusperiaatteen mukaisesti vaalilautakunnan paikat jakautuvat 2025 kuntavaalien tuloksen perusteella puolueittain seuraavasti:

SDP	1
KOK	1
<u>KESK</u>	<u>1</u>
yht.	3

Ehdotus

Maakuntahallitus päättää ehdottaa maakuntavaltuustolle, että maakuntavaltuusto

1. toteaa, että maakuntavaltuuston vaalilautakunnan kokoonpano eri ryhmien kesken on seuraava:
SDP 1
KOK 1
KESK 1
ja että vaalilautakunnassa on oltava vähintään yksi mies ja yksi nainen
2. valitsee toimikaudekseen 2025-2029 suhteellisten vaalien toimittamista varten vaalilautakuntaan kolme jäsentä ja kullekin henkilökohtaisen varajäsenen sekä
3. valitsee jäseniksi valituista vaalilautakunnan puheenjohtajan ja yhden varapuheenjohtajan.

Asiakohta tarkastetaan kokouksessa.

Päätös